N°. 2842 — 185[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 4 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 September.

Hoezeer de stigting der zoogenaamde *Utrechtsche Unie* bij velen in den lande ontevredenheid en weerzin verwekt heeft, kan daaruit opgemaakt worden, dat de bladen, welker redaktiën zich gekoalizeerd en onder hare banier zich hebben vereenigd, handen vol werks hebben om zich te verontschuldigen, om de publieke opinie gerust te stellen, om haar te bedoiden dat de *Unie* niet strijdlustig van aard is en niets kwaads in den zin heeft. De *Kerkelijke Courant*, aan welke het bijzonder ter harte schijnt te gaan, dat het spel niet verdacht rake, het welk de *Unie* speelt, heeft er kolommen op kolommen druks voorover om den opgewekten argwaan te sussen. Wij twijfelen er echter aan, of zij de *Unie* wel in een beter bladje heeft gebragt dan waarop zij reeds bij het publiek stond aangeteekend.

Wat de voorstanders der *Unie* het meest schijnt te hinderen, is de aanmerking, die hun van alle kanten gemaakt wordt, dat de *Unie* in 't leven is geroepen door de politieke omstandigheden van den tijd en ten doel heeft invloed te oefenen op de politieke gebeurtenissen. Volgenderwijze trekt de *Kerkelijke Courant* tegen deze aanmerking te velde:

1°. »De oproeping tot de Unie is geschied in Maart van dit jaar. *Hang nog tegeland dacht aan eene verandering van ministerie*[illegible]

In Maart dacht toch nog niemand aan eene verandering van ministerie! Men zou haast zeggen, dat de *Kerkelijke Courant* niet tot de trouwe lezers behoort heeft van het *Zondagsblad*, van den *Nieuwsbode*, van het *Kronijkske*, van de *Fakkel*, enz. Of is het niet van openbare bekendheid, dat [illegible] een doel hadden [illegible] de omverwerping van het ministerie namelijk en het optreden van een ministerie in protestantschen zin? In elk hunner nommers kwamen zij daar rond voor uit en in Maart II. was het niet te miskennen, dat zij er niet tegen opzagen het uiterste te beproeven om tot dit hun doel te geraken. De *Kerkelijke Courant* weet dit trouwens zoo goed als wij. Is zij immers niet vreemd gebleven aan het petitionnement, dat in de maanden Maart en April plaats heeft gehad, omdat zij inzag en openlijk erkennen moest, dat dit petitionnement veel meer eene fakenswaardige poging was ter omverwerping van het ministerie dan een geoorloofd middel van verzet tegen de toen aanhangige onderwijs-wet? Weet de *Kerkelijke Courant* zich daar niets meer van te herinneren, dan willen wij gaarne haar geheugen te hulp komen en haar hare eigene vrij bitse en schampere aanmerkingen onder de aandacht brengen. En [illegible], dat zij ons dan zal willen toegeven, dat in [illegible] Maart wel degelijk gedacht en gearbeid werd [illegible] verandering van ministerie en dat dus haar [illegible] argument tegen de politieke strekking der *Utrechtsche Unie* geen steek houdt. Zij zegt echter verder:

[illegible] sprak van geen politiek en [illegible] noch op de tweede bijeenkomst is over politiek [illegible] *tenzij* men de vraag van den heer de Keijser [illegible] met art. 2 ook politieke bedoeling had..... Die [illegible] (echter) geheel in 't midden gelaten, omdat art. 2 geheel niet in diskussie gekomen."

Ons verwondert ons niet, dat [illegible] van den heer Pape, niet over politiek [illegible] daarover in [illegible] te spreken, zou de heer Pape menigeen der [illegible] ontstemd hebben, en zijne [illegible] medestanders, welke hij zich wenschte [illegible] voor zijn eenig begin van [illegible] onthield hij zich derhalve van te spreken [illegible] in zijnen oproepingsbrief. Duidelijk en onmiskenbaar is het niettemin, dat de ontwerpers der *Unie* wel degelijk zich voorstellen in te grijpen in de politiek. Hoe [illegible] het 2e art. van hun konseptreglement? Aldus: »Het doel der Nederlandsche Protestantsche Unie is de eendragtige handhaving en bevordering van Evangelische waarheid en vrijheid, *waar en op welke wijze* die mogten worden aangerand." Te regt mogt dan ook de heer de Keijser vragen, of dit art. eene »politieke bedoeling" had. De vraag werd in 't midden gelaten, omdat over art. 2 eerst ter vergadering van Oktober aanst. zal gediskussieerd worden. Eens gesteld zijnde, zal zij dan echter beslist en opgelost moeten worden, en het lijdt, dankt ons, geen twijfel, of algemeen zal men dan erkennen moeten, dat zij slechts ééne oplossing toelaat en het evident is, dat art. 2, gelijk het daar ligt, ook eene politieke bedoeling heeft. *Waar en op welke wijze* Evangelische waarheid en vrijheid mogten worden aangerand, zal de *Unie* haar eendragtig moeten handhaven en bevorderen. Geen terrein, geene wijze van aanranding wordt uitgesloten. Acht de *Unie* dat zij worden aangerand in wetsvoorstellen, door de toepassing van vigeerende wetten, door maatregelen van de lands-, provinciale of gemeente-besturen, door administratieve handelingen, hier te lande, of in België of in Frankrijk, of in Duitschland, of in China — de *Unie* zal Rozinant te bestijgen en de aanranders, waar zij zich ook bevinden, te bestrijden hebben. En terwijl dat haar mandaat is, durft men zeggen dat zij geen politiek doel heeft — inderdaad, die het zeggen, en de *Kerkelijke Courant* in de eerste plaats, willen gekscheeren. Waarom, overigens, de redakteuren van uitsluitend politieke bladen tot de *Unie* uitgenoodigd en daarin opgenomen, indien zij zich niet voorstelde zich op politiek gebied te bewegen? Ook dit verraadt haar doel, hoe de *Kerkelijke Courant* dat ook zoeke te maskeeren en hoe zij zich ook beijvere de publieke opinie op een dwaalweg te brengen.

Daardoor namelijk, dat zij haar wil diets maken, dat de *Unie* zich alleen voorstelt, »bij alle verschil van gevoelens onder Protestanten, vrede, verdraagzaamheid, liefde. Zij wil, dat de felle en bittere strijd, die tusschen hen gevoerd [illegible] niet ophoude, maar [illegible] andere, hoe [illegible] naar buiten voeren zal, doch niet eens zelfs »tegen het Katholicismus, maar tegen het Ultramontanismus, het Jezuitismus, dat eene pest is voor *Nederland*, dat in den *Tijd* zijn orgaan en in de *Arnhemsche Courant* zijne verdediging vindt." Wij nemen gaarne aan, dat de *Kerkelijke Courant* de rationalistische rigting in het Protestantismus liefst niet langer door de orthodoxen bestreden zi t, en dat het haar aangenamer is, voortaan met vereenigde krachten ten strijde te gaan tegen de Katholieken — want wie Ultramontaan zegt, zegt in ons land Katholiek: — zij zal daarom echter niemand doen gelooven, dat hare bedoelingen zich daarbij bepalen. Om dat te doen gelooven, is het te klaarblijkelijk en te onmiskenbaar, dat de *Unie* inzonderheid een politiek doel beoogt.

Ten slotte nog iets, opdat blijke hoe door regtzinnige orthodoxen, die, ter liefde van politieke kansrekeningen, hunne beginselen niet gezind zijn te verloochenen, een verbond beoordeeld wordt, waarin zij, door welken de eerste waarheden des Christendoms trouw beleden worden zich, tot ergernis van velen hunner, in de armen werpen van de onbeschaamdste bestrijders derzelfde waarheden. Aldus namelijk de *Bazuin:*

»Eene uitnoodiging van eene onbekende hand riep ons in Maart op om als Protestantsche Bladen en Genootschappen, tot weering van twist en wederkeerig scherpe beoordeeling, eene zamenkomst te houden. Daar was metterdaad wel wat in dat voorstel, 't welk ons aantrok. Het groote bezwaar, dat wij bij ons zelven gevoelden, was echter dit:

»Indien die menschen u welwillend voorkomen als broeders, die gij toch aan de andere zijde zeer beslist rekent in de termen te vallen van Gal. 1: 8, 9; 2 Joh.: 10, 11 en andere plaatsen, zult gij dan getrouw kunnen handelen; en zoo gij trouweloos bevonden wordt, zal uw geweten u dan daarna niet zeggen, dat gij u ook roekeloos onder de vijanden hadt gewaagd, ongedachtig van Spreuk. VI: 28?

»En van nachteren zien wij 't ook reeds: de zamenkomst is gehouden te *Arnhem*, den 25 Junij II. Zeer hartelijk en innig was 't vasser, en gelijk de *Kerkelijke Courant* mededeelt, broeder Pape en broeder Rutgers v. d. Loeff en broeder Heldring en broeder Kist van Heyningen zijn tot eene Commissie benoemd om het besluit der Vereeniging ter algemeene kennis te brengen en de agenda voor eene volgende vergadering te regelen. Zie daar nu eene broederschap die men overigens in geheel zijne houding tegenspreekt!

»Daar is besloten o. a.:

eene uitnoodiging te richten aan de Protestantsche pers en hen die daarop invloed kunnen oefenen, om voortaan bij het schrijven over punten van verschil en bij het beoordeelen der Protestantsche genootschappen, onderling die echte humaniteit in acht te nemen, die wel verschil van meening duldt en opmerkt, maar alle bitterheid en persoonlijkheid vermijdt.

»Maar nu nog het verbond. Indien men zich met allen eenvoud en oprechtheid aan 's Heeren Woord houdt kan Heldring geen broeder zeggen tegen Rutgers v. d. Loeff, of ook deze Heldring als zoodanig begroeten. Zoo de eerste, hoe zacht overigens voortgaat te zeggen, dat zulke mannen de zielen verleiden, zullen de anderen dit wel zeker een schenden rekenen van het verbond, maar mag hij het daarom nalaten? — — — — — — —

»Neen, het Liberalisme kan zich zelven niet verloochenen en het verwaterde Protestantisme, hoe anti-Roomsch het zich ook openbare! het heeft noch verdraagzaamheid noch liefde, en erkent slechts zichzelve! Een verbond — welk ook! — een verbond er mede blijft wel onder de onmogelijkheden!»

En in hetzelfde nommer:

»Betrekkelijk de Vereeniging waarop wij in ons vorig N°. h..ven doelden, moeten wij nog berichten, dat zij reeds eene tweede bijeenkomst heeft gehouden, en wel den 3[illegible] dezer in de [illegible]

»Daar zeide o. a. iemand: Wij mogen niet vergeten, hoe [illegible] wij ook van malkander verwijderd zijn, wij [illegible] broeders in Christus zijn.

»Een bemind medearbeider schrijft ons dienaangaande het volgende.

»Broeder da Costa, Swarts, Beets en Barger zijn ook al op die Unie geweest. Ik word bang als ik er aan denk, dat zij, die God vreezen, een verbond gaan sluiten met de loochenaars van Gods Drieëenheid enz. Wat zal er van Nederland komen? en wat zal de Satan lagchen, als hij verneemt dat de kinderen Gods een verbond sluiten met de kinderen der menschen. Naar mijn inzien zal de waarheid daardoor afbreuk gedaan worden op geene geringe wijze. Wij mogen niet vijandig optreden tegen onze medeprotestanten, die in dwaling leven; dit deed ik immer, zoo ver ik weet, maar een verbond met hen te maken, dat zou ik om de geheele wereld niet durven doen. Ik dacht daareven aan de dagen van Noach, toen vroom en onvroom met malkander huwden, maar dit verbond was Gode niet aangenaam; integendeel, de zondvloed kwam en maakte er een einde aan."

»Wij vereenigen ons hiermede volkomen.

Men mag verlangend zijn te weten of ook de heer Groen met dit protest instemt, dan of hij ook behoort tot die »kinderen Gods, die een verbond sluiten met de kinderen der menschen."

Professor Leo te Halle is er zeer ontevreden over, dat men, zonder eene bepaalde belijdenis aan te nemen, alle protestantsche sekten onder éénen hoed tracht te brengen, en laat er zich in het geschiedkundig maandberigt van het *Hall. Volksbl.* aldus over uit:

»Als het ijzer tot roest vergaan, en de roest met water tot een smeer geroerd is, dan heeft men, zeker, ook eene eenheid — maar de *eenheid van den drek*, onderscheiden van de eenheid van den in 't schitterend metaal zamenhangenden en door eene eigene kracht verbonden magneet. Zeer groote, over de wereld verbreidde genootschappen, zoo als de *evangelical alliance*, stellen het zich nu ten taak, bloot op den negatieven grondslag der tegenstelling tegen de roomsche Kerk, alle mogelijk christen volk in christelijke broederschap tot een grooten godsdienstigen vermings-drek onder een te roeren — men ademt als lutheraan nog al ruim, wijl men zich daarmede troosten kan, dat dit eenwige Rome toch ook nog voorhanden is, ja zelfs voorhanden blijven zal, wanneer het eenwige Rome door het aardsche Rome verdreven worden zou — men ademt ruim, en overtuigt zich, dat, buiten de roomsche Kerk als tegenstelling tegen de schrikbarende dijk-

vermenging in de christenheid niet voorhanden ware, men haar moest uitvinden en trachten te herstellen, om toch niet in den draspoel te smoren. Eene zaak echter laat zich bepaald zeggen: vergist u niet — beeldt u niet in, dat met slijkeenheid die eenheid van godsdienstige gedachte geschapen kan worden, welke den grondslag van nationale vorming en nationale eenheid leggen kan — zulk een poel is bodemloos, zoo als thans Spanje — verbeeld u ook niet, dat gij zonder die eenheid van godsdienstige gedachte eene ware en duurzame nationale eenheid herstellen kunt. Door dat zamenmengen maakt gij slechts soortgelijke onbeschrijfbare wezens, als de moderne beschaafde jood is — en zet gij dat vermengen met volle bewustzijn en opzettelijk voort, zoo zal u de Heer ten jongste dage verantwoordelijk stellen voor zwaarder zonden dan moord en diefstal, want gij vermoordt volken-zielen, en ontsteelt aan den hemel zijne bewoners, wijl gij hen in vledermuizen herschept, wier snorrende vlugt de voorhoven des hemels slechts versombert. Het subjectieve christendom-alleen leidt niet ver, en is als een pijnboom, die treurig en alleen op eene kale heide staat, welks takken de wind knakt, en welks top hij scheef doet opgroeijen."

En onze protestantsche Unie dan?!

(Kath. Ned. Stemmen.)

In het September-Nommer van het Tijdschrift, uitgegeven van wege de Nederl. Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij, leest men het volgende, onder den titel van *vrijkoop van negerslaven in Suriname*: „In eene vergadering, gehouden op den 20sten October 1853, werd reeds het voorstel gedaan dat de maatschappij er haar werk van zou maken slaven en slavinnen, vooral de zoodanigen die door hunnen wandel het bewijs leveren, dat zij voor de vrijheid rijp zijn, vrij te koopen. Nadat de bezwaren, die aanvankelijk tegen den maatregel schenen te bestaan, uit den weg geruimd waren, werden in den aanvang van 1855 voor het eerst gelden met het bewuste doel naar Suriname overgemaakt, gelijk zulks in het verslag van gemeld jaar is medegedeeld. Sedert ging de maatschappij op denzelfden weg voort, waartoe zij meer bijzonder werd in staat gesteld door eene aanzienlijke gift, haar van een onbekende toegekomen. Tot hiertoe was echter het hoofdbestuur genoodzaakt geweest zich, ten aanzien van de besteding der overgemaakte geldsommen, te bepalen tot opgaven van zeer algemeenen aard. Thans verheugt het zich mededeelingen te mogen doen, die de blijken zullen opleveren van de goede zorgen, door een slavenvriend in Suriname met evenveel welwillendheid als belangeloosheid aan de onderwerpelijke zaak gewijd. Achtervolgens werden geldsommen tot een bedrag van *f* 4000 naar de kolonie overgezonden. Op 31 Mei 1856 had echter reeds eene som van *f* 4840 kunnen besteed worden, zonder dat hierdoor een deficit ontstaan was. Integendeel sluit de rekening met een batig saldo van *f* 25. Eene som van *f* 865 was namelijk reeds door de vrijgekochten ingewonnen en teruggegeven. Aan een getal van 24 slaven van verschillenden leeftijd, waarvan tien van het mannelijk en 14 van het vrouwelijk geslacht, waren bij wijze van een voorschot grootere of kleinere sommen (van *f* 17 tot *f* 450) verstrekt, voldoende om hen in het bezit der vrijheid te stellen. Voor het grootste gedeelte waren het de zoodanigen, die reeds voor hunne vrijheid werkten en daartoe bereids een sommetje hadden bijeen gespaard, zoodat slechts het ontbrekende aangevuld behoefde te worden. Die nog ontbrekende som als een voorschot te ontvangen, werd door hen als een groote weldaad beschouwd. En van de 24 beweldadigden hadden reeds van hunne dankbaarheid doen blijken door de teruggave van een gedeelte of ook wel van het geheel der voorgeschoten penningen. Dit laatste was het geval met drie hunner, terwijl drie anderen reeds de helft of ruim de helft hadden teruggehaald. Ouders en kinderen, ook mannen en vrouwen, tot dus verre door den staat van vrijheid van den een en den staat van slavernij van den ander onderling gescheiden, zijn op deze wijze tot elkander gebragt; en de maatschappij mag zich verheugen althans enkele medemenschen van het slavenjuk te hebben bevrijd. Hetgeen voorts uit het bovenstaande schijnt te blijken, is, dat de slaven de vrijheid als een uitnemende weldaad beschouwen, ook dan, wanneer zij den prijs, die voor hunne vrijkooping vereischt wordt, zelven moeten betalen, door dien met handenarbeid in te winnen. Hierbij moet echter worden opgemerkt, dat de vrijgekochten, waarvan hier sprake is, niet tot de veldarbeiders, maar tot de ambachtslieden behoorden. In eene vergadering van het hoofdbestuur, gehouden op den 26 Julij ll., is besloten uit de kas der maatschappij op nieuw eene som van *f* 2000 tot hetzelfde einde naar Suriname over te maken."

Men schrijft uit 's Hertogenbosch aan de *Arnh. Cour.*

„De ambtenaren der belastingen zijn veelal met niet weinig dienstijver bezield, en voortvarend in hunne handelingen. Wij hebben er niets tegen, dat de schatkist zoo veel mogelijk begunstigd worde, doch dienstijver te ver te drijven, en met Argusoogen alles op te zoeken leidt tot vexatien, welke allezins afkeurenswaardig zijn. Zoo bemoeijen zich de kommiesen de besturen van den algemeenen armen en de weeshuizen dezer stad, omdat die besturen aankomende meisjes in den kost besteden bij dezen of genen landbouwer, die op zich neemt die kinderen tot den dienstbaren stand op te leiden.

„Natuurlijk is het betaald wordende kostgeld niet hoog en moeten de besteldе eenig huiswerk als anderzins tot oefening verrigten. Wijl zij nu diensten voor haren kostbaas doen, wil de administratie der belastingen haar als dienstboden beschouwd hebben en den boer verpligten, deze als zoodanig in het personeel aan te geven. Weigering ondervindende werd er van dusdanige bevindingen procès-verbaal opgemaakt, en de overtredingen voor den regter gebragt, wiens uitspraak men met ongeduld te gemoet zien."

Of de ambtenaren der belastingen onder vorige ministers van Finantiën ten aanzien van Noord-Brabant ook met zulk eene buitengewone gestrengheid te werk zijn gegaan? Er is grond om het te betwijfelen.

De heer Pahud, gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, is, zooals gemeld is, vrij ernstig ongesteld geweest zoo zelfs dat hij het beheer der zaken aan den vice-prezident van den raad van Indië, den heer Ruloffs, heeft moeten overgeven. Men schrijft de ongesteldheid van den landvoogd toe aan den misschien te grooten ijver, waarmede ZEd. na zijne aankomst hospitalen, magazijnen entrepôts en andere inrigtingen in oogenschouw heeft genomen.

De minister van Koloniën heeft ter kennis gebragt van de ingezetenen van Nederland, dat bij het depart. van Koloniën en het agentschap van dat departement te Amsterdam gelegenheid is tot inzending of storting van giften ten behoeve van de bewoners van Groot-Sangir, in Ned. Indie, die door eene herhaalde uitbarsting van den vulkaan Awoe en daarmede gepaard gaande aardbeving hebben geleden, terwijl ook de kommissarissen des Konings in de provinciën (met uitzondering van Zuid-Holland) zijn verzocht de gaven te willen in ontvangst nemen, welke hun ten voorgeschreven einde mogten worden aangeboden.

Men verneemt dat het der directie van de spoorwegbaan van Breda naar Antwerpen heeft behaagd te besluiten, dat op 1 September a. s. een groot aantal werklieden aan de stationsgebouwen zal bedankt worden, en dat [illegible] te verrigten diensten zullen worden waargenomen door eenige wachters thans geplaatst aan de kleine halten of overpaden der spoorweglinie, zullende na dit tijdstip die betrekking worden waargenomen door de vrouwen dier wachters. *(H.)*

Z. M. heeft K. J. G. baron van Hardenbroek van 's Heeraartsberg en Bergambacht vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het ridderkruis [illegible]

'S GRAVENHAGE, 2 Sept. Men wil weten, dat met de 23ste Staats-loterij van regeringswege onderscheidene veranderingen zouden worden gemaakt in het plan dat sedert geruimen tijd gevolgd is.

ROTTERDAM, 1 Sept. Heden morgen heeft de van Londen komende stoomboot Lord John Russell voor de ouden Haven alhier de op Maassluis varende stoomboot Maasstroom belangrijke schade aan het achterschip toegebragt, terwijl eerstgenoemde naar hare ligplaats in den Haringvliet stoomde. Terstond heeft men met alle kracht de reparatie aangevangen en hoopt men, dat de dienst geene vertraging zal behoeven te ondervinden. *(H.)*

HOORN, 1 Sept. Onze haven wier uitdieping reeds sedert eenen geruimen tijd aan zoo vele gezinnen brood gegeven heeft en thans nog geeft, is nu al zoo diep, dat de vrij diep gaande hutsche boot aan den thans weer verlengden steiger aanleggen en als het ware in de stad hare lading innemen kan. Dit gerijf en dit voordeel ondervindt wekelijks de kaaskoopman en de veehandelaar; en hoe gering onze handel op Hull ook vooreerst nog zij, ondervindt hij toch nu reeds al het voordeel, dat deze uitdieping voor hem opleveren kan. Blijft de uitdieping zoo voortgaan, dan kan en zal spoedig ook eene londensche boot onze haven aandoen.

LEEUWARDEN, 28 Aug. Door den raad dezer gemeente is in zijne vergadering van heden besloten, om op de door den heer kommissaris des Konings in dit gewest aan de gemeenteraden gerigte missive, betrekkelijk de aanstelling van plaatselijk gezondheidskommissiën, te antwoorden, dat de instelling eener plaatselijke gezondheidskommissie in deze gemeente voor als nog onnoodig mag geacht worden, uithoofde de hier bestaande kommissie van geneeskundig toevoorzigt reeds in zoodanige behoefte genoegzaam voorziet. *(Amst. Cour.)*

GRONINGEN, 30 Aug. In de raadsvergadering van heden zijn door de leden der kommissie *ad hoc* bij haar rapport twee voorstellen gedaan in zake de instelling van eene gezondheids-kommissie, het eene (zijnde het gevoelen der meerderheid) om burgemeester en wethouders te doen bijstaan door eene kommissie uit den raad tot toezigt op de publieke gezondheidsdienst; het andere (zijnde dat der minderheid) om eene verordening vast te stellen op de instelling van eene gezondheids-kommissie in voege (*mutatis mutandis*) als die te Rotterdam bestaat. De drie leden, die de meerderheid uitmaken, hadden bezwaar tegen de instelling, omdat de raad geen dergelijke kommissiën mag benoemen van leden buiten den raad, en dat het toezigt op den gezondheidstoestand aan burgemeester en wethouders opgedragen is, ten gevolge waarvan zelfs zoodanige kommissie niet wenschelijk noch noodzakelijk was. *(Amst. Cour.)*

NIJMEGEN, 31 Augustus. Sedert een paar dagen is men begonnen eene opgraving in het werk te stellen aan dezer stads vischmarkt, ten einde zoo mogelijk de oorzaak op te sporen eener verzakking, die zich sinds eenigen tijd aan de Kraanpoort en de daaraan grenzende huizen heeft geopenbaard. Deze verzakking is van dien aard, dat de reten en scheuren in de muren duidelijk zigtbaar zijn, en zelfs na reparatiën telkens weder grooter te voorschijn komen. Het bekende koffijhuis de Gallery aan de Waal is om deze reden voor afbraak verkocht en zal wel geheel gesloopt moeten worden. Men is zeer nieuwsgierig naar den uitslag van het onderzoek; de opgraving geeft tot dus ver tot het vermoeden aanleiding, dat op die plaats zich vroeger een gebouw met onderaardsche gangen heeft bevonden. *(Arnh. Ct.)*

MAASTRICHT, 1 Sept. Nadat men reeds laatstleden Zaturdag met het beste gevolg de hechtheid had beproefd van de ijzeren brug over de Maas, die den spoorweg van hier op Hasselt met die op Aken moet verbinden, heeft heden ten overstaan van den heer hoofd-ingenieur van den waterstaat, Badon Ghyben, de officiele beproeving plaats gehad. Tot dat einde zijn tweeëndertig zwaar beladen waggons door twee lokomotieven voortgeduwd tot op de brug, die 200 ellen lang is, en op vijf arduin steenen pijlers met twee landhoofden is gebouwd, welke last van meer dan 300,000 kilogr. gedurende een geruimen tijd op de geheele uitgestrektheid van de brug is verbleven en vervolgens onderscheidene reizen over en weder is vervoerd. De doorzakking bij die beproeving waargenomen, is slechts van 8 strepen geweest, terwijl dit zonder eenig gevaar tot 21 strepen had kunnen gaan. Deze uitkomst is derhalve meer dan geruststellend en doet de ontwerpers en opbouwers van dit fraaije werk de meeste eer aan. *(H.)*

Men leest in Tweede Editie van het *Handelsblad*:

PARIJS, 3 Sept. Prins Napoleon heeft wegens het slechte weder de reis naar de Noordkaap opgegeven; hij is den 21sten Aug. te Christiania aangekomen en zal over Stockholm naar Parijs terugkeeren.

MARSEILLE, 3 Sept. Met de *Danube* zijn berigten uit Konstantinopel tot 25 Aug. ontvangen. De heer Bu-[illegible] en den groot-[illegible] van Bosnië en Albanië waren versterkt geworden, ten einde het hoofd te bieden aan de Montenegrijnen. De oostenrijksche gezant Bach was naar Cattaro vertrokken, om de staking der vijandelijkheden te bewerken. De veldtogt der Russen in Circassië was voor onbepaalden tijd verschoven. De perzische gezant Ferouth Khan begaf zich naar Parijs en Londen, met oogmerk om het engelsch-perzische geschil te beslechten; hij zal Engeland voldoening aanbieden, onder voorwaarde, dat de heer Murray worde vervangen. Te Athene was alles rustig.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Sept. Tegenwoordig wordt er veel over de zaak van Bucharest en Jassy gesproken, dat wil zeggen over de vereeniging der moldo-walachysche vorstendommen onder denzelfden Vorst. Men spreekt nu van den graaf van Vlaanderen voor die waardigheid.

— De hazen lijden tegenwoordig aan de tyfus; ook sedert eenige jaren breken allerlei ziekten onder de groenten uit. Nu heeft de heer Reiset, een [illegible] te Straatsburg ontdekt, dat de kippen sedert eenigen tijd allerlei gebreken in het beendergestel hebben. Deze kwaal vertoont zich, volgens de waarnemingen van [illegible], vooral bij het gevogelte, dat uit [illegible] streken op de Straatsburger markt wordt aangevoerd, meestal uit die oorden, waar de armoede der boeren niet toelaat de huisdieren genoegzaam te voeden. Men kan die kippen gemakkelijk aan hare groote magerheid erkennen; deze mismaakte dieren leggen eijeren van een vreemden vorm, waarin het embryon zich niet ontwikkelt of wel gedurende de broeijing sterft; en zoo het ei een enkele maal uitkomt, brengt de jonge kip de kwaal mede.

— Over de spaansche zaken wordt weinig meer gesproken; zij hebben voor het publiek alle belangrijkheid verloren. Men houdt het er voor, dat de regering van O'Donnell van korten duur zal wezen. Deze minister zal, zoodra hij genoeg toegegeven heeft, om aan de eischen der hofpartij te voldoen, en daardoor langzamerhand alle

magt in andere handen heeft doen overgaan, waarschijnlijk als een nutteloos meubel ter zijde worden gezet, en door Narvaez of een ander vervangen. Gebeurt dit, dan zal hij, nu hij-zelf de burgerwacht ontbonden heeft, deze niet meer als een middel gebruiken kunnen, om, zooals in 1854, het bewind te overrompelen.

— Een bijzondere brief, gedagteekend Philippeville, 22 Aug. 's middags, door den *Semaphore* van Marseille medegedeeld, geeft de volgende inlichtingen over de aardbeving, welke in Algerië heeft plaats gehad:

»In den nacht van Donderdag tot Vrijdag laatstleden, heeft een hevige aardbeving, die 30 tot 40 sekonden duurde, de bevolking met schrik vervuld; het was 10½ ure. Dien avond speelde men in den schouwburg, en bij de eerste schuddingen, begon het verschrikt publiek de zaal te ontruimen.

»De haast waarmede elkeen naar de deuren snelde, kon groote ongelukken veroorzaken: de schrik, die al de toeschouwers naar de uitgangen der zaal dreef, was zeer groot; doch de siddering, welke ieder gevoelde, scheen de menschen als aan hunne plaats te nagelen en verhinderde hunne vlugt. Het is welligt aan die omstandigheid te wijten, dat men geene noodlottige gebeurtenissen te betreuren heeft. Gedurende den nacht is men er met eenige schuddingen afgekomen en des anderendaags, twintig minuten voor den middag, had een tweede schok plaats die nog heviger was dan die van den dag te voren.

»Gelukkiglijk was die van korten duur; elkeen verliet haastig zijne woning, en in een oogenblik waren de openbare plaatsen met verschrikte vrouwen en mannen opgevuld. De overdrevendste geruchten werden verspreid, en men sprak van niets minder dan van het instorten van gansche straten; doch toen het kalm werd, was men gelukkig te vernemen, dat het kwaad, hoewel groot, echter zoo groot niet was als men gevreesd had.

»Verscheidene huizen zijn gescheurd; in andere zijn al de binnenschotten neergeworpen; in een woord, er is veel schade veroorzaakt.

»Te Gritna zijn twee prachtige woningen, ter waarde van 100 tot 150,000 fr. sterk beschadigd geworden.

»Het gerucht loopt, dat op de helling verscheidene huizen zijn ingestort. Men ontbreekt te dien opzigte nog inlichtingen.

»In den namiddag van Vrijdag is men nog eenige ligte schokken gewaar geworden en de bevolking zag angstig den nacht te gemoet. Men verwachtte zich aan een hevigen schok, en dientengevolge aan een schrikkelijke gebeurtenis; want het was stellig, dat eene nieuwe aardbeving den val van een groot getal huizen zou veroorzaken.

»Ook in het vooruitzigt van hetgeen er zou kunnen gebeuren, deden de overheden een berigt afkondigen, waarin zij de inwoners aanmaanden den nacht in hunne woningen niet door te brengen, en men deed onder de bevolking al de tenten uitdeelen, welke men zich kon aanschaffen. De hospitalen en kazernen werden ontruimd. De plaatselijke beambten, die van policie, die van de onder-prefektuur enz. kampeerden onder den blooten hemel.

»Ten elf ure waren aller oogen op dit hemellicht gewend; men verwachtte zich de huizen te zien instorten, den grond te zien scheuren, en de schrikkelijke rampen van Guadeloupe en Brousse werden door elkeen herinnerd.

»Doch, de hemel zij gedankt, de nacht is goed geweest; men spreekt wel van eenige ligte schokken, doch ze hebben geen noodlottig gevolg gehad, en zijn zelfs door iedereen niet gevoeld geweest.

»Onder de gebouwen die het meest geleden hebben, noemen wij het hôtel van den opper-kommandant, dat zwaar beschadigd is; het voorste gedeelte van den kerktoren is ingevallen en heeft in de kerk schade veroorzaakt: de gansche toren werd hevig geschud.

»Eindelijk na twee dagen en twee nachten in angst te hebben doorgebragt, begint de kalmte te herleven, het weder is frisch geworden en het regent. Men hoopt, dat die schrikkelijke beproeving zal geëindigd zijn, en elk keert naar zijne woning terug.

»De telegraaf meldt, dat men te Constantine en te Bona schokken gehad heeft, welke niet veel schade hebben veroorzaakt.

»Wij zijn eindelijk gelukkig genoeg te kunnen melden, dat er geene menschelijke slagtoffers zijn geweest.

»Eenige buitengewone natuur-verschijnselen hebben zich opgedaan; op den weg van Philippeville naar Constantine is de grond op verscheidene plaatsen gescheurd, en uit de scheuren zag men water opwellen; het water van eenen put klom 1 meter 50 centimeters hoog, en een oogenblik later was het met 2 meters zand overdekt."

ENGELAND.

LONDEN, 1 Sept. De *Sun* berigt dat de Pacha van Egypte bevolen heeft dat een nieuwe expeditie georganiseerd worde om den Nijl op te varen. Deze expeditie zal onder de bevelen staan van graaf d'Escayrac de Lauture, een afrikaansch reiziger van veel ondervinding en schrijver van verschillende werken over de afrikaansche aardrijkskunde. De kosten der expeditie die twee jaren duren zal, zullen door den Pacha worden gedragen. Zij die aan dezen togt deelnemen zullen zich te Cairo vereenigen, van waar men in den loop van Oktober vertrekken zal.

— Met de *Asia* zijn berigten ontvangen uit New-York van den 20sten Augustus, waarmede men verneemt dat het kongres den 18den verdaagd was, zonder dat het gevraagde krediet voor het leger was toegestaan. De prezident had onmiddellijk eene proklamatie onderteekend, waarbij het congres in eene buitengewone zitting tegen den 21sten wordt bijeengeroepen. In deze proklamatie komt onder anderen het volgende voor: »Aangezien het Kongres zonder te letten op de vijandelijkheden, waaraan zich op de verwijderde grenzen verschillende indiaansche stammen overgeven of op de eventualiteiten, welke aan een anderen kant den openbaren vrede bedreigen zich verdaagd heeft, zonder in de uitgaven van het leger te voorzien en dus het uitvoerend bewind buiten staat heeft gelaten zijn pligt te vervullen, voor hetgeen aangaat de verdediging en de veiligheid van het vaderland; aangezien er dus eene buitengewone beweegreden bestaat om de beide kamers van het Huis te doen vergaderen, zoo roep ik bij deze genoemde kamers bijeen, enz."

Het huis der vertegenwoordigers was onder getier uiteen gegaan. De demokraten wilden de zitting verlengd hebben, welk voorstel werd verworpen, waardoor de bovengenoemde bill en andere wets-ontwerpen niet behandeld konden worden.

De leden der zuidelijke Staten zijn woedend op den prezident Pierce, die hen in een buitengewone zitting bijeenroept, in weerwil van het aanzoek van verschillende hunner, om dit niet te doen. Overigens hadden reeds vele leden Washington verlaten en betwijfelde men het dat men er genoeg bijeen konde brengen om eene buitengewone zitting te houden.

— De storm, welke boven New-Orleans was losgebarsten heeft meer rampen te weeg gebragt, dat men aanvankelijk dacht. De stad is geheel en al overstoomd geweest. De schade aan suiker, katoen en granen is aanmerkelijk.

Te Mobile heerschte veel gisting, veroorzaakt door het in omloop zijn van boeken, ten gunste van de afschaffing der slavernij. Er was een veiligheids-kommitté tot stand gekomen en de abolitionisten hadden bevel ontvangen de stad binnen vijf dagen te verlaten.

De laatste telegrafische depêches uit Kansas melden dat 200 abolitionisten 's nachts van den 13den Aug. de door 20 voorstanders der slavernij verdedigde stad Franklin in Kansas hebben aangevallen. De strijd duurde vier uren, vier voorstanders der slavernij en zes abolitionisten werden gedood. Laatstgemelden hebben, na het postkantoor in brand gestoken te hebben, zich weder teruggetrokken en de kanonnen der stad medegenomen. Latere berigten schatten het getal dooden en gekwetsten op 27. Den volgenden dag hadden [illegible] het leger der Vereenigde Staten, de stad bezet.

— De tijding der laatste omwenteling in Spanje had op Cuba veel zorg gebaard, en zoo groot was de ongerustheid van generaal Concha, dat hij zijne snelste stoomboot naar Charleston had afgezonden, om er de mail van Europa af te wachten.

— De tijdingen uit Port-au-Prince loopen tot den 1sten Augustus. Zij behelzen niets belangrijks. De Keizer Soulouque en de Dominikanen hervatten hunne vredelievende betrekkingen en er werden pogingen gedaan om ze duurzaam te maken.

— Volgens de *Weekly Register* bedraagt de door den te Belize gewoed hebbenden brand veroorzaakte schade £ 500,000.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 31 Aug. De regering wijdt bijzondere zorg aan de zijde-industrie. Oostenrijk brengt jaarlijks 600.000 quintalen poppen voort. Lombardije en Tyrol leveren daarvan de helft van; maar de andere landstreken doen vele pogingen, om met hen te wedijveren. De goeverneur van Neder-Oostenrijk, baron Eminger, heeft jaarlijks prijzen ingesteld, om aan de meest bekwame kweekers te worden uitgedeeld. In de konferentie, die de sektie der zijde industrie, behoorende tot de keizerlijke maatschappij van landbouw, dezer dagen te Baden bij Weenen heeft gehouden, heeft een harer leden aangetoond, dat de geringste landbouwer in Neder-Oostenrijk op de eenvoudigste en min kostbaarste wijze jaarlijks 40 ℔ zijde zou kunnen voortbrengen, en dat zoo 20 landbouwers in elk dorp dier provincie dit wilden doen, het jaarlijks bedrag 800,000 ℔ zijde vertegenwoordigende, eene waarde van 9 millioen gulden zijn [illegible].

ITALIË.

ROME, 28 Aug. Er worden hier toebereidselen gemaakt tot het houden van een geheim konsistorie, niet op het Vatikaan maar in het apostoliesch paleis op Monte Cavallo. Er zullen bij die gelegenheid door den Paus geen kardinalen, maar bisschoppen benoemd worden.

Men verwacht den Paus in de maand Oktober op het Vatikaan terug.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND,

AMSTERDAM, 3 September.

OVERLEDEN (28 Aug.): J. Peck, 41 j. - T. S. Harmsen, 71 j. — (31 Aug.): J. L. Bekker, 40 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	1 SEPT. 4½ u. gebl.		2 SEPT. 4½ u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63¾	63$\frac{11}{16}$ ¾	63⅞	63$\frac{11}{16}$
Dito Dito	3	76$\frac{1}{16}$	76$\frac{1}{16}$ b	76⅝	
Dito Dito	4	95	95	95$\frac{1}{16}$	
O. I. Leening 1844	4		94½		
Amortisatie	3½	90¾	90¾	91	
Handel-Maatschappij	4½	133½	133½		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.		146			
België, Certifikaten	4½				
Dito *Rothschild*	2½	52$\frac{1}{16}$	52$\frac{1}{16}$		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24⅞	24⅞	24$\frac{15}{16}$	
Nieuwe	3	45	45		
Binnenlandsche	3	39⅞	39$\frac{15}{16}$	39⅞	
Cert. Coup. Sp. Com.		6	5$\frac{15}{16}$		
Amortisable Schuld		6⅞			
Portugal, te Londen	3	45⅞	45$\frac{15}{16}$	45⅞	45$\frac{15}{16}$
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	104¼	104¼	104⅜	
Dito A°. 1828—1829	5	104	103¾	104	103¾
Negot. 1831 en 1833	5	93¾			
Nieuwe Engelsche	4½				
Negot. 1840	4	85¾	85⅞		
Dito *Stieglitz*	4	85$\frac{5}{16}$	85⅜		
Dito Nieuwe	5	84¼	84¼		
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	65¼	65¼		
Polen, Obligatiën	4		80		
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5	78$\frac{3}{16}$	78	78¼	78$\frac{1}{16}$
Dito Nationale	5	79$\frac{1}{16}$	79⅛	79⅛	79⅛
Dito 1847	2½	40¼	40$\frac{1}{16}$	40¼	
Dito 1851 en 1852	2½	40⅛	40$\frac{1}{16}$	40⅛	
Dito Nieuwe	5	86¼	86	86⅛	86⅛
Dito 1854	5	86¼	86	86⅛	86¼
Weener Bank	5	81⅛	81⅛		
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		322	324		
Pruiss. Aand. 1854	3½	208	203		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		1$\frac{5}{16}$			
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5		105¼		
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5	98¾	99		
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	21$\frac{11}{16}$	21⅞	21$\frac{13}{16}$	
Dito Onbepaalde	3	21$\frac{15}{16}$	21⅞	21$\frac{15}{16}$	
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½	19$\frac{9}{16}$	19⅝	19⅝	
Dito Uitgestelde		7⅜	7$\frac{5}{16}$	7⅜	
Ecuador		14$\frac{11}{16}$			
Venezuela, te Londen	4½	30⅞	30¾		
Dito Uitgestelde	1½	13$\frac{5}{16}$			
Grieken, Bl. à £ 100	5	5¼	5$\frac{5}{16}$	5¼	

N. 5 pc. Stieglitz 96½, $\frac{11}{16}$; O. 5 pc. id. 95$\frac{3}{16}$, ¼; B. Sp. 39½; Prost 77¼, ⅜; Braz. 1839 98½; Gren. onb. 19½; Ven. onb. 30⅝; Grieken onb. 5$\frac{5}{16}$, [illegible]

Handel en variatie waren heden van weinig beteekenis.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt.; Prolongatie 3¼ pCt.; Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55$\frac{1}{16}$	Livorno	2/m	ƒ 39½
»	zigt	» 55$\frac{3}{16}$	Napels	»	» 86
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1,83½
»	zigt	» 55¼	Weenen	6 w.	» 84½
Madrid	3/m.	» 24¼	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 24¼	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35$\frac{1}{16}$
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35$\frac{3}{16}$
Lissabon	»	» 41	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41	»	zigt	» 11,77½
Genua	2/m.	» 55	Rotterdam		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55½; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 98; Spanje 1—3 pc. 24$\frac{15}{16}$; Binnenl. 3 pc. 40⅛; Rusland 5 pc. 87½; Oostenrijk Met. 5 pc. 82¾; id. nieuw 5 pc. 85½.

PARIJS, 2 Sept. Fransche 4½ pc. 94.05; 3 pc. 70.60; 3 pc. Spanje 40; id. 4½ pc. 22⅝; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88½.

MADRID, 1 Sept. 3 pct Schuld 41.50; id. 1 pc. 21.10.

LONDEN, 2 Sept. Cons. 96⅝; Spanje bin. 3 pc. 38⅞; id. 1 pc. 25½; Obsolet 5⅞; Rusl. 5 pc. 105; id. 4½ pc. 98; Holl. 4 pc. 97; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 92; Braz. 101½; Peru 4½ pc. 80½ed.; Gren. uitg. 7½; id. werk. 19¼; Mexiko 3 pc. 22⅛; Portugal 4 pc. 45; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.18; Hamburg 13.8½.

WEENEN, 2 Sept. Met. 5 pc. 83⅞; id. 4½ pc. 73½; Bank Aktiën 1091; Credit Anst. 393; Wissel op Londen 10.04½; Amst. —; Parijs 119⅝; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 2 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 110⅝; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 20½; Parijs 79⅞; Amst. 143¼; Weenen 108; Petersburg —.

HAMBURG, 2 Sept. Spanje 1½ pc. 37½; id. 3 pc. 39⅜; Rusl. 5 pc. 103½; 3 pc. Mexikanen 12⅝; 5 pc. Sardinië 91½; Wissel op Londen 3/m. 13.1½; id. kort 13.3½; Amst. 36.05.

FRANKFORT, 2 Sept. 5 pc. Met. 81⅞; 1½ pc. Spanje binnenl. 24$\frac{15}{16}$; id. 3 pc. 39⅞; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 2 Sept. *Verfhout.* Van St.-Domingo Camp. zijn ca. 4000 k° afgedaan. Van Geelhout vonden ea 40000 k° Porte Dubella ex *Kennet Kenysfort* nemers.

Koffij op de de berigten aangaande den afloop der veiling te Amsterdam hooger gehouden.

Granen stil. Amerikaansche Rogge a ƒ 9¼ per 70 k° gedaan. Gerst voor Export gevraagd. Zeeuwsch Winter a ƒ 8⅝ per 70 k°. Voor Morchansky Lijnzaad wordt ƒ 13⅓ geboden

Van *Harst* zijn 500 vaten bruine Amerik. zeilend per *South Caroline* verkocht.

LONDEN, 1 Sept. *Suiker* stil doch gesouteneerd. In Ruwe niets gedaan. Geraffineerd Bruine Lompen 54 s. 6 d. a 55 s. Voorraad 64560 ton tegen 54340 ton in 1155.

Koffij Plantation Ceylon meer gevraagd; eenige partijen Rio a 43 s. per cwt. verhandeld. De eerste lading Valencia *Rozijn* is aangekomen en a 56 s. per cwt. te koop

Indigo 8 d. hooger De volgende veiling is op 15 Okt gefixeerd. *Gom Elasti* k° meer gevraagd. Voor mooije kwal. is 7¼ d. aangelegd.

Talk flaauw op 52 s. 6 d. a 52 s. 3 d. in loco.

Granen Eng Tarwe ruim aangeboden gaat traag af tot eene verlaging van 5 a 7 s. Vreemde dito 1 a 2 s lager. Meel flaauw; Amer. 1 a 2 s. lager. Gerst vaster. Haver ca. 1 s. hooger.

NEW-ORLEANS, 16 Aug. *Katoen.* Deze week verkocht 1350 bn. a 11¼ c. voor middling. Voorraad 11/m balen.

Suiker met koopers a 8½ a 9 c.

Koffij 1350 bn. a 10¼ c. geplaatst.

Reusel met 14 c. betaald.

Vrachten Katoen naar Liverpool $\frac{5}{16}$. *Koers* op Engeland 9¼ a 9½ % premie.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 1 Sept. Van Rossum, Witte Cornelisz. de With, Vierseme, Duiveland, en Rühl, Rabenhaupt, alle 3 Batavia. – Melenberg, Livorno Packet, Livorno.

HELVOET, 1 Sept Cotton, Globe, Philadelphia. – Merryman, Ocean Home, New-York.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 3 Sept. in lading naar:

Keulen	A. v. Ahlen, Cölnn N°. 2.
Dusseldorp & Neus	Hoenderop, Niederrein N°. 11.
Ruhrort	A. Meijer, Mozart.
Mainz	G. Reigert, Mainz N° 4.
Frankfort	U. Atterbrunn, Amsterdam en Weenen.
Wesel	P. J. Balk, Vr. Rebecca.
Ludwighaven & Manheim	C. Meffert, Prins Carl.
Duisburg.	J. Otten, Johanna.
Urdingen en Ruhrort.	J. Hell, Johanna.
Coblentz.	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Dusseldorp en Neuss.	H. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.
Neuss.	J. H. Havens, Twee Gezusters.
Mannheim.	W. Rippert, Carl von Rotteck.

Rijnhoogte	ARNHEM	2 Sept. 1 el 95 duim:
	KEULEN	2 „ 8 vt. 5 „

Advertentiën.

Een R. C. Jongeling, oud 23 jaren, van goede getuigenissen voorzien, bezitter van den 3en Rang, onderwijs [illegible] de Fransche en Engelsche talen en de Muzijk, [illegible] gaarne verplaatst. Hierop reflecterende, adressere men zich met vrachtvrije brieven bij den Boekh. J. J. VAN Tuinhout te Breda, onder letter M. (2494)

De Pillen van Holloway zijn eene bewonderingswaardige uitwerking bij *leverziekte* A... M..... B...., te *Durgerdam*, bevond zich gedurende geruimen tijd in een bedenkelijken toestand, voortvloeijende uit leverkwaal; vele geneesmiddelen werden te vergeefs door haar gebruikt. Sedert twee maanden gebruikte zij eindelijk de pillen van Holloway, en de voorschriften stiptelijk opvolgende, ondervond zij spoedig eene geheele verandering in haar gesteld. Binnen weinig tijds verscheen de bloem der gezondheid weder op haar gelaat, tot eene aangename verrassing van alle hare vrienden. Deze pillen zijn ook zeer aanbevelingswaardig bij alle ongesteldheden der maag en der ingewanden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ 0.80, ƒ 1.35, ƒ 3.00, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20,50.

Potjes Zalf à ƒ 0.80, ƒ 1 85, ƒ 3.00, ƒ 7.05, ƒ 13.85 ƒ 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. Adima, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. Grootendorst, depothouder te *Utrecht* en bij J. Stratman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244. *Holloway's Establishment.* (2281)

(2493) G. A. VAN DER VOORT, J. VAN RAVEN, F. T. EVERARD, J. H. NIEUWENHUYS, J. TIDEMAN, J. REESINCK, P. J. A. SUNDORFF, J. A. HEINTZEN Jr., B. L. C. VAN SOOLEN, J. F. WETTERS, H. J. VAN OGTROP, W. K. VAN MAARSCHALKERWAART, H. B. REESINCK, G. E. VAN RIET, H. F. KOEDIJK, H. C. SMIT, J. VAN DIJK, C. H. GIJSELMAN, W. M. G. HEUKENSFELDT, E. HEUKENSFELDT SLAGHEK, J. H. G. J. VAN DER BIESEN, A. F. M. HOEFKENS, G. FIKKERT Jr., J. A. SIEWE Jr., H. G. DE WILDE en J. J. ELSENBURG Az., Makelaars, zullen als lasthebbende van hunne principalen op Dingsdag, den 23sten September 1856, en volgende dagen, voor het huis door den overledene bewoond geweest, op de Keizersgracht tusschen de Leidsche en Spiegelstraten, Buurt CC, N° 702, ten overstaan van den Notaris Mr. J. COMMELIN, Verkoopen: eenen allezins deftigen en goed onderhouden zeer uitgebreiden

INBOEDEL,

waarbij **PAARLEN, JUWEELEN, GOUDEN en ZILVEREN WERKEN,** en meerdere **KOSTBAARHEDEN.**

Platedwerken en Galanteriën, Amstel en Doorniksch porseleinen Tafelserviezen en verdere Porseleinen, Aarde-, Beeld-, Gelakt-, Kristal- en Glaswerk, supra fijne **Lijnwaden,** vele schoon gevulde Bedden met toebehooren, beste kwaliteit Tapijten, precieuse Spiegels, Kunstprenten en Teekeningen door Knip in vergulde lijsten. Staandhorologie, Gangpendules. Fransche Tafelwerken in precieuse ornementen, Tafel- en Schoorsteensieraden, Kamerkroon, Vazen, enz. Vele solide, welgeconserveerde

MEUBELEN,

Kapitale mahoniehouten Schrijftafel, Brandwaarborgkast, Geldkisten, Kagchels, Zolder- en Waschbenoodigdheden, Koper-, Tin-, IJzer- en Blikwerk en eene Collectie welgeconditionneerde **BOEKEN,** in diverse Talen, bijzonder **Regtsgeleerdheid** en **Geschiedenis** betreffende, verschillende **auctores** Classici, Graeci ac Latini, enz.

Al hetwelk geheel en alleenlijk is nagelaten door wijlen den Edel Achtbaren Heer

Mr. A. A. REAEL.

Breeder volgens Catalogus in tijds bij gemelde Makelaars à 10 Cents voor de Armen te bekomen, en *Zaturdag* en *Maandag* te voren, ter bovengemelde plaatse, alsmede in den stal daarachter, Kerkstraat, CC 670, van 10 tot 4 ure voor een ieder te bezigtigen.

(2481) Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, en alom, is te bekomen voor ƒ 1.75:

MARIA HAEZEBROEK

[illegible] WETENSCHAP OM

Lekker en Goedkoop te Eten en te Drinken.

Derde druk. Geheel omgewerkt en met tal van Recepten verrijkt, door

J. P. GROS,

Eerste Kok van Wijlen Z. M. Willem I.

Vermeerderd met eene Handleiding omtrent het Voorsnijden en het Bedienen der Tafel, als ook met eenige Tafel-Menus. Opgehelderd door Houtsnee-Figuren. Bijzonder aanbevelenswaardig is dit Boek ook door de menigte doelmatige Voorschriften, die het bevat, omtrent het INMAKEN van GROENTEN, het INLEGGEN en KONFIJTEN van ALLERLEI VRUCHTEN, enz., enz.

Ook debiteert hij met veel succes:

ALEXIS SOYER,

DE BEKWAME HUISVROUW

OF

NIEUW KOOKBOEK,

bevattende eene volledige reeks van voorschriften, ter zuinige bereiding van alle dagelijks voorkomende spijzen, in hunne juiste verhoudingen, alsmede spijsrecepten voor de **Zieken- en Kinderkamer,** naar de 25ste oorspronkelijke uitgave, met een Alphabetisch Zaakregister. Prijs ƒ 1,75.

Vijf en twintig drukken, in Engeland daarvan achtervolgens verschenen, en de menigvuldige gunstige beoordeelingen, die de dagbladpers daar te lande over dit Werk heeft geveld, pleiten genoeg voor zijne degelijkheid. Een zoo geheel uniek Werk, zoo wel wat inrigting als inhoud betreft, bovendien naar de behoeften van ons land bearbeid, verdient in iedere Huishouding eene eerste plaats.

(2497) Eenige R. Kath. Ingezetenen der gemeente Buitenveldert, Nieuwer-Amstel, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat ten gevolge van het onlangs plaats gehad hebbende overlijden van den Heer J. DE KEYZER, nevens *twee* onkatholijke Schoolhouders, den eenigen R. Kath. Onderwijzer aldaar, *de plaats van R. Kath. Onderwijzer vacant is.*

ZEGT HET VOORT!!

(2495) In een der aangenaamste dorpen in *Noord-Braband*, aan den straatweg nabij *'s Bosch* gelegen, wordt aan een rustend R. K. Priester of bejaarden Heer een of twee **gemeubileerde Kamers** aangeboden, met kost en gezellig verkeer, en wandeling in een schoonen tuin, bij deftige burger lieden. Hierop reflecteerende gelieve men zich te adresseren *franco* onder Lit. M. V. H. bij de Boekhandelaren Gebr. Verhoeven te 's Bosch.

(2496) In een der voornaamste steden van Zuid-Holland, wordt tegen November e. k. te Koop aangeboden, een **Florissante Koek- en Banketbakkerij,** welke meer dan 50 jaren bestaan heeft en nog met goed succes wordt uitgeoefend. Belangstellenden adressere zich met *franco* brieven onder letter [illegible] bij den Boekhandelaar J. W. van Leeuwen, Breedestraat te Leyden.

Bij den Boekh. G. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam kan men inteekenen op een werk, getiteld:

LE DIMANCHE DES FAMILLES

Bibliothèque-Musée hebdomadaire

sous la Direction de Madame la comtesse de Bassanville.

Prix de l'abonnement:

Pour six mois de Juillet à Décembre, 26 Livraisons formant un magnifique volume-album de 416 pages in 4° ou petit in-folio. . . . . . . ƒ 2.50

Pour l'Année entière deux beaux volumes, 500 gravures. . . . . ƒ 4.50.

La 1re Livraison est en vente.

MAGASIN CATHOLIQUE

[illegible] Sciences et Arts, [illegible] historiques, — Nouveautés, — Faits contemporains.

Chaque mois, une livraison de 48 pages ou 96 colonnes pour la première de chaque trimestre. 32 pages ou 64 colonnes pour les huit autres.

L'année complète forme un volume de 448 pages, orné d'un grand nombre de gravures.

Prix de l'Abonnement . . . . ƒ 3.75.

L'année va de Janvier à Décembre. On ne peut s'abonner pour moins d'une année.

wordt met succes gedebiteerd:

Pius IX en Lord Palmerston,

DOOR

den Graaf Ch. DE MONTALEMBERT.

Prijs 25 Cts.

GEZEGEND GEBRUIK

VAN HET

GEWIJD BROOD,

ONDER AANROEPING VAN DEN

H. NICOLAAS

VAN TOLENTIJN,

Religieus van de orde van den H. AUGUSTINUS.

Prijs [illegible]

INGEWORTELDE VERSTOPPINGEN

en al hare ernstige gevolgen, als: congestiën, duizeligheid, stuipen, hersenontsteking, zenuwziekten, hoofdpijn, hartkloppingen, aandoeningen van lever en nieren, maagkramp, spanning, misselijkheid, hartwater, slijm, oprispingen, loomheid, hangerigheid, ontijdige vermoeidheid, [illegible], gal, spleen en eene menigte andere ziekten, die uit slechte sappen ontstaan, worden spoedig door het gebruik van DU BARRY'S smakelijk meel genezen. De toebereiding is gemakkelijk en het is eer eene bezuiniging dan eene uitgave zich daarmede te genezen. Een lepel vol geeft een ontbijt en eene bus voor 8 gulden is voorraad voor minstens drie maanden.

VERKOOPHUIS en de bekende Depots. (2498)

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.